

Beskatning af selskabers porteføljeaktier efter lov nr. 525 af 12. juni 2009

Beskatningen af selskabers porteføljeaktier er ændret fra alene at omfatte afståelser inden for 3 års ejertid til årlig lagerbeskatning uanset ejertid. Selskabet kan dog vælge realisationsprincippet for så vidt angår porteføljeaktier. Som udgangspunkt anvendes porteføljeaktiernes handelsværdi ved begyndelsen af indkomståret 2010 som anskaffelsessum til brug for lagerbeskatningen. Til brug for lagerbeskatningen er der særlige regler om fremførsel af tab på aktier realiseret inden indkomståret 2010 og fremførsel af tab, hvor den oprindelige anskaffelsessum er højere end anskaffelsessummen. Selskaber, der ejer porteføljeaktier, bør inden 2010 anlægge en strategi vedrørende overgangen fra de hidtidige regler til de nye regler.

Af David A. Munch, partner, advokat, Eversheds Advokataktieselskab

Indledning

Folketinget vedtog den 28. maj 2009 at ændre beskatningen af selskabers porteføljeaktier fra alene at omfatte afståelser inden for 3 års ejertid til årlig lagerbeskatning uanset ejertid, dog kan selskabet vælge beskatning i henhold til realisationsprincippet for så vidt angår porteføljeaktier, der ikke er optaget til handel på et reguleret marked eller en multilateral handelsfacilitet(1) ("noterede porteføljeaktier"). Som udgangspunkt anvendes porteføljeaktiernes handelsværdi ved begyndelsen af indkomståret 2010 som anskaffelsessum til brug for lagerbeskatningen. Endvidere blev der vedtaget særlige regler om fremførsel af tab på aktier realiseret inden indkomståret 2010 og fremførsel af tab, hvor den oprindelige anskaffelsessum er højere end anskaffelsessummen til brug for lagerbeskatningen. Selskaber, der ejer porteføljeaktier, bør forud for indkomståret 2010 anlægge en strategi vedrørende overgangen fra de hidtidige regler til de nye regler. Denne artikel omfatter selskaber, der er fuldt skattepligtige til Danmark med undtagelse af livsforsikringsselskaber. Aktie- og tegningsretter er ikke omfattet af artiklen.

1. Beskatning af porteføljeaktier fra og med indkomståret 2010

De hidtidige regler i aktieavancebeskatningsloven finder som udgangspunkt anvendelse for så vidt angår indkomståret 2009. Fra og med indkomståret 2010 vil noterede porteføljeaktier blive lagerbeskattet, hvorimod selskabet kan vælge at lade unoterede porteføljeaktier blive beskattet efter realisationsprincippet. I det følgende er bestemmelser i aktieavancebeskatningsloven som affattet ved lov nr. 525 af 12. juni 2009 angivet med "(ny)" eller "(ændret)".

1.1 Porteføljeaktier

I forhold til selskaber er porteføljeaktier, jf. aktieavancebeskatningslovens § 9 (ny), aktier, der ikke er datterselskabsaktier, jf. § 4 A (ny), koncernselskabsaktier, jf. § 4 B (ny) eller egne aktier, jf. § 10 (ny). Det er dog endvidere forudsat, at porteføljeaktier ikke er omfattet af øvrige særlige definitioner i aktieavancebeskatningslovens kapitel 4 og 5(2), herunder næringsaktier, jf. § 17, stk. 4 (ændret), og investeringsbeviser og aktier i investeringselskaber, jf. § 19, stk. 6 (ændret).

Idet det forudsættes, at sambeskatning ikke kan finde sted, og at aktierne ikke er egne aktier eller omfattes af særlige definitioner, jf. ovenfor, kan et selskabs porteføljeaktier defineres som omfattende

- noterede aktier, hvor der ejes mindre end 10 % af aktiekapitalen, og hvor der ejes 10 % eller mere af aktiekapitalen i de tilfælde, hvor betingelserne for datterselskabsaktier i § 4 A, stk. 2 (ny), ikke er opfyldt,

- unoterede aktier, hvor der ejes mindre end 10 % af aktiekapitalen, og hvor der ejes 10 % eller mere af aktiekapitalen i de tilfælde, hvor betingelserne for datterselskabsaktier i § 4 A, stk. 2 (ny), henholdsvis stk. 3, nr. 1-3(3) (ny), ikke er opfyldt, og
- konvertible obligationer (omfattet af "aktier" i det følgende, medmindre andet fremgår af sammenhængen)

Afgrænsningen af porteføljeaktier er resultat af, at gevinst og tab på datterselskabsaktier, koncernselskabsaktier og egne aktier ikke medregnes til den skattepligtige indkomst, jf. aktieavancebeskatningslovens § 8 (ny) og § 10 (ny).

1.2 Lagerprincippet

Gevinst og tab på aktier i henhold til lagerprincippet opgøres på basis af selskabets samlede aktiebeholdning, idet værdien ved indkomstårets slutning fratrækkes værdien ved indkomstårets begyndelse, dog medregnes henholdsvis anskaffelsessummer og afståelsessummer for så vidt angår aktier, som er erhvervet henholdsvis afstået i løbet af indkomståret(4).

Koncerninterne konvertible obligationer(5) indgår ikke i en samlet opgørelse under lagerbeskatning, idet lagerprincippet finder anvendelse på den enkelte obligation, jf. aktieavancebeskatningslovens § 23 A (ny).

FSR bemærkede følgende i sit høringssvar vedrørende udkast til lovforslaget (L 202 2008-2009):

"Bestemmelsen i ABL § 23 A angiver ikke, hvordan lagerbeskatningen skal foretages vedrørende ikke-koncerninterne obligationer. Er det korrekt forstået, at værdien af disse indgår i den samlede værdi af aktier som er skattepligtige efter ABL § 8, og at lagerbeskatningen i disse tilfælde sker samlet for konvertible obligationer og aktier."

Skatteministerens kommentar hertil: "For ikke-koncerninterne konvertible obligationer foretages lagerbeskatningen samlet for de konvertible obligationer, men adskilt fra aktier i samme selskab."

Skatteministerens kommentar ses at forudsætte, at der skal foretages separat lagerbeskatning af aktier henholdsvis konvertible obligationer. Det havde været hensigtsmæssigt for klarhedens skyld at præcisere dette i aktieavancebeskatningslovens § 23, stk. 5 (ny), eller § 23 A (ny).

Gevinst og tab på lagerbeskattede porteføljeaktier medregnes fuldt ud ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. aktieavancebeskatningslovens § 9, stk. 1 og 2 (nye), dog kan værdien af en koncernintern konvertibel obligation, der lagerbeskattes enkeltvist, jf. ovenfor, ved indkomstårets slutning og afståelsessummen (ved afståelse under lagerbeskatning) ikke være mindre end den skattemæssige anskaffelsessum, jf. aktieavancebeskatningslovens § 23 A (ny).

1.3 Realisationsprincippet - unoterede porteføljeaktier

Vælger selskabet at lade noterede porteføljeaktier blive beskattet i henhold til realisationsprincippet, opgøres gevinst og tab svarende til de hidtidige regler med undtagelse af de særlige opgørelsesregler i aktieavancebeskatningslovens § 8, stk. 2, som er afskaffet ved lov nr. 525 af 12. juni 2009. Realisationsprincippet kan ikke vælges vedrørende konvertible obligationer, såfremt aktierne, der kan konverteres til, vil være noterede aktier, jf. aktieavancebeskatningslovens § 23, stk. 6 (ny).

Valg af realisationsprincippet skal ske i forbindelse med selvangivelsen for indkomståret 2010(6), jf. § 23, stk. 6, 3. pkt. (ny), hvorefter realisationsprincippet ikke kan vælges, hvis selskabet har anvendt lagerprincippet på unoterede porteføljeaktier.

Gevinster på realisationsbeskattede porteføljeaktier beskattes uanset ejertid, jf. aktieavancebeskatningslovens § 9, stk. 1 (ny). Tab kan alene modregnes gevinster på realisationsbeskattede aktier, jf. § 9, stk. 3-4 (nye). Tab ved afståelse af koncerninterne konvertible obligationer kan ikke fradrages, jf. § 9, stk. 5 (ny).

For så vidt angår lagerbeskatning og realisationsbeskatning som beskatningsmåder, kan der anføres til fordel for realisationsbeskatning af unoterede aktier:

- årlig værdiansættelse af de unoterede aktier til brug for lagerbeskatning undgås(7)
- selskabet bestemmer tidspunktet for skattebetaling
- separate opgørelser af gevinst og tab på aktier i stedet for samlet opgørelse
- skattepligtig gevinst i et år, der efterfølges af tab, som ikke kan tilbageføres, undgås(8)
- mulighed for fradrag af tab på finansielle kontrakter omfattet af kursgevinstlovens kapitel 6, der er baseret på realisationsbeskattede porteføljeaktier, i gevinster på realisationsbeskattede porteføljeaktier(9).

Til fordel for lagerbeskatning kan anføres:

- tab under lagerbeskatningen kan fradrages i anden skattepligtig indkomst end gevinster på porteføljeaktier
- tab på finansielle kontrakter omfattet af kursgevinstlovens kapitel 6, der er baseret på lagerbeskattede porteføljeaktier, er fuldt fradragsberettiget(10).

1.4 Udbytte

Udbytte fra porteføljeaktier beskattes fuldt ud med den for selskaber gældende skattesats på 25 % for så vidt angår udbytter udloddet den 1. januar 2010 eller senere, jf. lov nr. 525 af 12. juni 2009, dvs. det er herefter ikke muligt alene at medregne 66 % af udbyttet til den skattepligtige indkomst, jf. selskabsskatteovens § 13, stk. 3, der ophæves.

1.5 Fremførsel af tab

Uudnyttede tab på aktier fra indkomstårene 2002-2009 kan fremføres til modregning i gevinster på porteføljeaktier i indkomståret 2010 og senere indkomstår, se afsnit 3.

I tillæg til fortsat mulighed for at fremføre uudnyttede tab fra indkomstårene 2002-2009 er der vedtaget en "kompensationsordning" vedrørende de tilfælde, hvor porteføljeaktierne samlede anskaffelsessum overstiger handelsværdien af porteføljeaktierne ved begyndelsen af indkomståret 2010, jf. § 22, stk. 9, i lov nr. 525 af 12. juni 2009. Der skal således opgøres en samlet anskaffelsessum og en samlet handelsværdi. Såfremt selskabet vælger at anvende realisationsprincippet for så vidt angår unoterede porteføljeaktier, skal der foretages opgørelser for henholdsvis noterede aktier og unoterede aktier, dog skal unoterede konvertible obligationer, der ikke kan vælges realisationsbeskattet, jf. pkt. 1.3, indgå i opgørelsen vedrørende noterede (lagerbeskattede) porteføljeaktier.

Der er indført værneregler vedrørende 1) fastsættelse af handelsværdi med hensyn til afståelser af porteføljeaktier den 25. maj 2009 eller senere, 2) skattefrit udbytte og 3) aktier, der er erhvervet i forbindelse med en skattefri omstrukturering, der er vedtaget den 25. maj 2009 eller senere, se afsnit 2.

Endvidere er nye selskaber og selskaber, der ikke ejer porteføljeaktier den 25. maj 2009, undtaget fra kompensationsordningen, jf. følgende bestemmelse i § 22, stk. 9, i lov nr. 525 af 12. juni 2009, om fastsættelse af anskaffelsessum til brug for lagerbeskatning:

"2) Den skattemæssige anskaffelsessum, hvis selskabet ikke har påbegyndt indkomståret 2010 den 25. maj 2009 og ikke ejer porteføljeaktier på dette tidspunkt, eller hvis selskabet stiftes efter den 25. maj 2009. Hvis handelsværdien ved begyndelsen af indkomståret 2010 er mindre end den skattemæssige anskaffelsessum, skal anskaffelsessummen nedsættes med de modtagne udbytter, som selskabet m.v. i ejertiden har været fritaget for at medregne ved indkomstopgørelsen. Nedsættelsen kan maksimalt udgøre forskellen mellem den skattemæssige anskaffelsessum og handelsværdien."

Endelig bemærkes, at fusionskatteovens § 8, stk. 8, om nægtelse af fremførsel af kildeartsbegrænsede tab som følge af skattefri fusion, er ændret til at omfatte tab i henhold til aktieavancebeskatningslovens § 9, stk. 4 (ny), og § 43, stk. 3 (ny), samt kursgevinstlovens § 31 A, stk. 3, som affattet ved lov nr. 525 af 12. juni 2009.

2. Fremførsel af tab på porteføljeaktier i henhold til kompensationsordning

Uddrag af § 22, stk. 9, i lov nr. 525 af 12. juni 2009 om fremførsel af tab vedrørende kompensationsordning er gengivet nedenfor, idet nummerangivelse for så vidt angår "1)", 2. og 3. pkt., er indsat i skarpe parenteser:

"Ved beskatning af porteføljeaktier, jf. aktieavancebeskatningslovens § 9 som affattet ved denne lovs § 1, nr. 10, ..., som ejes ved begyndelsen af indkomståret 2010, anvendes som anskaffelsessum:

1) Handelsværdien ved begyndelsen af indkomståret 2010, medmindre selskabet er omfattet af nr. 2.

Hvis et selskabs samlede anskaffelsessum på porteføljeaktier, jf. aktieavancebeskatningslovens § 9 som affattet ved denne lovs § 1, nr. 10, ved begyndelsen af indkomståret 2010 overstiger disse aktiers samlede handelsværdi, kan dette nettokurstab fradrages efter reglerne i § 9, stk. 2-5, i nettogevinster efter aktieavancebeskatningslovens § 9, stk. 1, i indkomståret 2010 eller senere. [2. pkt.]

Ved opgørelsen efter 2. pkt. medregnes anskaffelsessummen henholdsvis afståelsessummen på aktier, som selskabet har afstået den 25. maj 2009 eller senere, og som på afståelsestidspunktet havde været ejet i 3 år eller mere. [3. pkt.]

Nettokurstabet nedsættes, i det omfang selskabet i indkomstårene 2007-2009 har været fritaget for at medregne modtagne udbytter af aktier som nævnt i 2. og 3. pkt. ved indkomstopgørelsen.

Hvis den skattepligtige i indkomståret 2010 vælger realisationsbeskatning vedrørende porteføljeaktier, der ikke er optaget til handel på et reguleret marked eller en multilateral handelsfacilitet, kan nettokurstab på sådanne aktier efter 2. pkt. alene fradrages i gevinster på realisationsbeskattede aktier.

2. og 3. pkt. omfatter ikke nettokurstab på aktier, hvor selskabet i ejerperioden har kunnet modtage skattefrie udbytter efter selskabsskatteovens § 13, stk. 1, nr. 2, og på aktier, der er erhvervet i forbindelse med en skattefri omstrukturering, der er vedtaget den 25. maj 2009 eller senere. ..."

Til brug for opgørelse af fremførbart tab i henhold til kompensationsordningen og for vurdering af strategi, se afsnit 4, kan selskabet forud for begyndelsen af indkomståret 2010 opgøre sin beholdning af porteføljeaktier. Jo nærmere begyndelsen af indkomståret 2010 opgørelserne

foretages, jo mere præcise bliver de. Følgende skema kan udfyldes for udbytter: så vidt angår noterede porteføljeaktier med skattemæssige værdier og

Nr.	Noterede porteføljeaktier	Antal stk.	Anskaffelsessum	Aktuel handelsværdi	Tab(-) / Gevinst	Udbytte (2007-09)
1a)						
1b)						
1c)						
2a)						
2b)						
2c)						
2d)						
3a)						
3b)						
3c)						

1) Noterede porteføljeaktier ejet i 3 år eller mere

a) aktier med "tab" (højere anskaffelsessum end handelsværdien) ekskl. 1 b)

b) aktier med tab, hvor skattefrit udbytte har kunnet modtages i ejerperioden

c) aktier med "gevinst" (lavere anskaffelsessum end handelsværdien)

2) Noterede porteføljeaktier ejet i mindre end 3 år

a) aktier med tab, ekskl. 2 b) og 2 c)

b) aktier med tab, hvor skattefrit udbytte har kunnet modtages i ejerperioden

c) aktier med tab erhvervet i forbindelse med en skattefri omstrukturering, der er vedtaget den 25. maj 2009 eller senere(11)

d) aktier med gevinst

3) Noterede aktier ejet i 3 år eller mere, og som er afstået den 25/5 2009 eller senere

a) aktier med tab, ekskl. 3 b)

b) aktier med tab, hvor skattefrit udbytte har kunnet modtages i ejerperioden

c) aktier med gevinst

Tilsvarende skema kan udfyldes for så vidt angår unoterede aktier. Af hensyn til den videre fremstilling er punkterne nummereret i fortsættelse af ovennævnte punkter:

4) Unoterede porteføljeaktier ejet i 3 år eller mere

a) aktier med tab ekskl. 4 b)

b) aktier med tab, hvor skattefrit udbytte har kunnet modtages i ejerperioden

c) aktier med gevinst

5) Unoterede porteføljeaktier ejet i mindre end 3 år

a) aktier med tab, ekskl. 5 b) og 5 c)

b) aktier med tab, hvor skattefrit udbytte har kunnet modtages i ejerperioden

c) aktier med tab erhvervet i forbindelse med en skattefri omstrukturering, der er vedtaget den 25. maj 2009 eller senere

d) aktier med gevinst

6) Unoterede porteføljeaktier ejet i 3 år eller mere, og som er afstået den 25/5 eller senere

a) aktier med tab, ekskl. 6 b)

b) aktier med tab, hvor skattefrit udbytte har kunnet modtages i ejerperioden

c) aktier med gevinst

Det bemærkes, at tab opgjort i henhold til kompensationsordningen på koncerninterne konvertible obligationer må anses for at indgå i det fremførbare tab, da koncerninterne konvertible obligationer efter ordlyden § 22, stk. 9, nr. 1, citeret ovenfor, ikke er undtaget opgørelsen, jf. nr. 1, 2. pkt. Denne forståelse støttes endvidere af bilag 61 til lovforslaget (L 202 2008-2009), hvoraf bl.a. fremgår: "Det foreslås endvidere, at selskabet kan opføre en samlet nettotabkonto, hvis selskabets samlede anskaffelsessum på porteføljeaktier overstiger den samlede handelsværdi ved begyndelsen af indkomståret 2010. Det opgjorte nettokurstab kan fremføres til modregning i senere indkomstårs netto-gevinster på porteføljeaktier efter reglerne i aktieavancebeskatningslovens § 9, stk. 2-5:". Henvisningen til § 9, stk. 5 (ny), ses ikke at have selvstændig betydning i relation hertil, da stk. 5 ikke er en bestemmelse om fremførelse af tab, men derimod en bestemmelse om nægtelse af fradrag for tab ved afståelse af koncerninterne konvertible obligationer.

Endvidere foretages følgende opgørelser:

7) Skattefri del af modtagne udbytter i indkomstårene 2007-2009 på aktier omfattet af

1a), 1c), 2a), 2 d), 3a), 3c), 4 a), 4 c), 5 a), 5 d), 6a) og 6c), jf. kolonnen yderst til højre i skemaet ovenfor.

8) Samlet anskaffelsessum for samtlige aktier omfattet af 7).

9) Samlet handelsværdi for samtlige aktier omfattet af 7), idet afståelsessummen træder i stedet for handelsværdien for så vidt angår aktier omfattet af 6a) og 6c).

Hvis 8) fratrukket 9) og 7) giver et positivt resultat, udgør dette et tab, der kan fremføres til modregning i nettogevinster under lagerbeskatning, forudsat at selskabet ikke er omfattet af "2)" i pkt. 1.5. Tabet anvendes efter fremførte tab fra indkomstårene 2002-2009, jf. bilag 61 til lovforslaget (L 202 2008-2009). Hvis selskabet vælger realisationsbeskatning af unoterede aktier, skal 7), 8) og 9) opgøres for henholdsvis noterede (lagerbeskattede) porteføljeaktier og unoterede (realisationsbeskattede aktier)(12) porteføljeaktier, da den del af det fremførbare tab, der hidrører fra realisationsbeskattede aktier, alene kan fradrages i gevinster på realisationsbeskattede aktier, jf. "1)", 5. pkt., ovenfor og bilag 61 til lovforslaget (L 202 2008-2009)(13).

Som konsekvens af separat lagerbeskatning af aktier og konvertible obligationer, jf. pkt. 1.2 ovenfor, opstår spørgsmålet, om det opgjorte tab i henhold til kompensationsordningen yderligere skal opdeles i tab hidrørende fra aktier henholdsvis konvertible obligationer. I fraværet af en sådan regel må konsekvensen være, at det fremførte tab, eventuelt fordelt på noterede og unoterede aktier, jf. ovenfor, anvendes i forhold til gevinster på aktier og konvertible obligationer hurtigst muligt, der er det i skattelovgivningens almindelige princip for fremførelse af tab. Det bemærkes hertil, at dette princip er anvendt i aktieavancebeskatningslovens § 43, stk. 3, 2. pkt. (ny), om fremførelse af uudnyttede tab på aktier fra indkomstårene 2002-2009.

Handelsværdien af porteføljeaktierne ved begyndelsen af indkomståret 2010 og tab i henhold til kompensationsordningen skal selvangives og udgør en del af skatteansættelsen for indkomståret 2010(14).

3. Fremførelse af uudnyttede tab på aktier fra indkomstårene 2002-2009

Overgangsreglerne i aktieavancebeskatningslovens § 43 er blevet nyaffattet som følge af ændringerne indført ved lov nr. 525 af 12. juni 2009, herunder er der indsat en bestemmelse om uudnyttede tab i § 43, stk. 3, der lyder som følger:

"Udnyttede fradragsberettigede tab som nævnt i aktieavancebeskatningslovens § 8, stk. 3, jf. § 43, stk. 1, og § 9 A, stk. 3, i lovbekendtgørelse nr. 171 af 6. marts 2009, fra indkomstårene 2002-2009 fradrages i nettogevinster efter § 9, stk. 1, i indkomståret 2010 eller senere, jf. dog 2.-6. pkt. Tab kan kun overføres til fradrag i senere indkomstår, hvis det ikke kan rummes i nettogevinster i et tidligere indkomstår. Hvis den skattepligtige anvender realisationsprincippet på porteføljeaktier, der ikke er optaget til handel på et reguleret marked eller en multifateral handelsfacilitet, kan tab på sådanne aktier, der realiseres den 22. april 2009 eller senere, alene fradrages i nettogevinster på realisationsbeskattede aktier. 1. pkt. omfatter ikke fradragsberettigede tab på egne aktier, datterselskabsaktier, jf. § 4 A, og koncernselskabsaktier, jf. § 4 B, der realiseres den 22. april 2009 eller senere. 1. pkt. omfatter heller ikke fradragsberettigede tab på koncerninterne konvertible obligationer og tegningsretter hertil, hvis tabet er realiseret den 22. april 2009 eller senere. Ved fradrag af tab, der er realiseret i indkomståret 2009, anses de først realiserede tab for anvendt først."

De uudnyttede tab omfattet af 1. pkt. i § 43, stk. 3 (ny), citeret ovenfor udgør 1) tab på aktier ejet i mindre end 3 år fra indkomstårene 2002-2009, som ikke har kunnet fradrages i gevinster på aktier ejet i mindre end 3 år (jf. § 8 og § 43, stk. 1), og 2) tab på konvertible obligationer ejet i 3 år eller mere, som ikke har kunnet fradrages i gevinster på konvertible obligationer ejet i 3 år eller mere (jf. § 9 A, der blev indført med virkning for afståelse af konvertible obligationer den 15. april 2008 eller senere(15)).

Prioriteringsreglen i sidste punktum i § 43, stk. 3 (ny), citeret ovenfor er indsat med hensyn til undtagelserne i 2.-5. pkt., der har den 22. april 2009 som skæringstidspunkt(16). De først realiserede tab i indkomståret 2009 fradrages således først i gevinster realiseret i indkomståret 2009. Dette indebærer bl.a., at tab på datterselskabsaktier, koncernselskabsaktier, egne aktier og koncerninterne konvertible obligationer, der er realiseret inden den 22. april 2009, modregnes gevinster realiseret i indkomståret 2009, før tab på porteføljeaktier realiseret den 22. april 2009 eller senere.

Har selskabet fremførbare tab på aktier fra indkomstårene 2002-2009 på tidspunktet for vurdering af strategi, og vælger selskabet at anvende realisationsprincippet med hensyn til unoterede aktier, skal der ske en opdeling på tab hidrørende fra noterede aktier henholdsvis unoterede aktier(17), i det omfang tab er realiseret den 22. april 2009 eller senere, dog kan tab på datterselskabsaktier, koncernselskabsaktier, egne aktier og koncerninterne konvertible obligationer realiseret den 22. april 2009 eller senere ikke fremføres, jf. § 43, stk. 3 (ny), citeret ovenfor. Fremførbare tab realiseret før den 22. april 2009 skal ikke opdeles, jf. dog prioriteringsreglen nævnt ovenfor, der indgår i opgørelse 10) nedenfor. Herefter kan følgende opgørelser foretages i tillæg til opgørelserne i afsnit 2:

10) Fremførbare tab fra aktier fra indkomstårene 2002-2009 realiseret før den 22. april 2009

11) Fremførbare tab fra noterede porteføljeaktier realiseret på tidspunktet for vurdering af strategi inden udløbet af indkomståret 2009 og tidligst den 22. april 2009

12) Fremførbare tab fra unoterede porteføljeaktier realiseret på tidspunktet for vurdering af strategi inden udløbet af indkomståret 2009 og tidligst den 22. april 2009

4. Selskabets strategi forud for indkomståret 2010

Et selskabs strategi i forhold til de nye regler om beskatning af porteføljeaktier vil bero på en konkret vurdering af selskabets forhold. Nedenfor er angivet nogle generelle skattemæssige overvejelser. Der henvises til opgørelserne 1) - 12) i afsnit 2 og 3.

4.1 Afståelse af "skattefrie aktier", jf. lov nr. 525 af 12. juni 2009

Tab på datterselskabsaktier, koncernselskabsaktier og egne aktier realiseret den 22. april 2009 eller senere medregnes ikke ved opgørelsen af fremførbare tab på aktier fra indkomstårene 2002-2009, jf. afsnit 3, og sådanne aktier indgår ikke i kompensationsordningen, jf. pkt. 1.5 og afsnit 2. Det må antages, at § 43, stk. 3 (ny), skal fortolkes således, at aktier, der tilhørte nævnte kategorier af aktier den 22. april 2009, skal behandles som sådanne, uanset om der efterfølgende sker successive salg, således at reglen ikke kan omgås ved at realisere tab delvist til under 10 %-ejerskab og derefter realisere tabet på den resterende aktiebeholdning. I forhold til kompensationsordningen må det imidlertid antages, at et delvist salg til under 10 %-ejerskab inden begyndelsen af indkomståret 2010 vil indebære, at den resterende aktiebeholdning behandles som porteføljeaktier, da § 22, stk. 9, nr. 1, i lov nr. 525 af 12. juni 2009 omhandler et selskabs samlede anskaffelsessummer på porteføljeaktier ved begyndelsen af indkomståret 2010, jf. afsnit 2.

4.2 Afståelse af porteføljeaktier til udenlandsk datterselskab

Har selskabet mulighed for at afstå porteføljeaktier ejet i 3 år eller mere, der kan afstås skattefrit, til et 100 % ejet udenlandsk produktionsselskab, der ikke omfattes af reglerne i selskabsskatteovens § 32(18) (CFC-beskatning), således at aktierne ikke længere er omfattet af dansk beskatning, og hvor aktierne senere kan afstås uden beskatning af gevinst i udlandet, vil anskaffelsessummen og afståelsessummen fortsat indgå i opgørelsen af et fremførbart tab i henhold til kompensationsordningen, jf. afsnit 2, men gevinst i forhold til den oprindelige anskaffelsessum vil senere kunne realiseres skattefrit og udloddes til selskabet uden dansk beskatning. Udlodningen vil eventuelt være genstand for udenlandsk kildebeskatning.

Afståelse til det udenlandske produktionsselskab vil ligeledes kunne ske skattefrit for så vidt angår aktier, der er ejet i mindre end 3 år, og som afstås med tab. Det må antages, at et sådant tab vil kunne modregnes i gevinster på aktier ejet i mindre end 3 år, da der ikke ses at være tale om et "konstrueret tab"(19), hvor selskabet reelt afstår aktierne til det udenlandske produktionsselskab, der således løber risikoen for tab i forhold til afståelsessummen. Er sidstnævnte aktier med gevinst, vil det bero på en konkret vurdering af fremtidsperspektiverne for det udstedende selskab, om man ønsker at afstå aktierne og dermed realisere skatten i Danmark til fordel for en mulig fremtidig skattefri gevinst i forhold til afståelsessummen.

4.3 Afståelse af porteføljeaktier ejet i 3 år eller mere, der kan afstås skattefrit

Har selskabet ikke mulighed for at afstå porteføljeaktier ejet i 3 år eller mere, der kan afstås skattefrit, til udenlandsk datterselskab, jf. pkt. 4.2, eller ønsker selskabet ikke at gennemføre en sådan afståelse, kan det være fordelagtigt at sælge sådanne porteføljeaktier med gevinst inden indkomståret 2010 henset til, at gevinsten er skattefri, uanset om anskaffelsessummen og afståelsessummen indgår i opgørelsen af fremførbart tab i henhold til kompensationsordningen, jf. afsnit 2. Tab på sådanne porteføljeaktier kan ikke fradrages. Selskabet kan overveje at sælge porteføljeaktier, hvor anskaffelsessummen og afståelsessummen ikke indgår i opgørelsen af fremførbart tab i henhold til kompensationsordningen, jf. afsnit 2, med ønsket om at undgå lagerbeskatning med hensyn til de solgte aktier. Indgår tabet i nævnte opgørelse, ses det at

være skattemæssigt fordelagtigt ikke at sælge sådanne porteføljeaktier med tab forud for indkomståret 2010.

4.4 Afståelse af konvertible obligationer ejet i 3 år eller mere

Selskabet ses som udgangspunkt at være skattemæssigt bedst stillet ved ikke at afstå konvertible obligationer ejet i 3 år eller mere med gevinst, uanset at anskaffelsessummen og afståelsessummen indgår i opgørelsen af fremførbart tab i henhold til kompensationsordningen, jf. afsnit 2, da realiseret gevinst inden begyndelsen af indkomståret 2010 vil være skattepligtig, jf. aktieavancebeskatningslovens § 9 A(20). Selskabet kan overveje at realisere konvertible obligationer med tab, da tab vil kunne modregnes i gevinster på konvertible obligationer, og yderligere tab kan fradrages i indkomståret 2009's nettogevinster på aktier ejet i mindre end 3 år, jf. aktieavancebeskatningslovens § 9 A, stk. 2, jf. § 8, i tillæg til at anskaffelsessummen og afståelsessummen indgår i opgørelsen af fremførbart tab i henhold til kompensationsordningen, jf. afsnit 2. For så vidt angår koncerninterne konvertible obligationer, skal det endvidere tages i betragtning, at realiserede tab den 22. april 2009 eller senere, der ikke udnyttes i indkomståret 2009, ikke kan fremføres, jf. afsnit 3, og at tab under lagerbeskatning eller ved afståelse under realisationsbeskatning ikke kan fradrages fra og med indkomståret 2010, jf. pkt. 1.2 og 1.3.

4.5 Afståelse af porteføljeaktier ejet i mindre end 3 år

Afståelse af porteføljeaktier ejet i mindre end 3 år er skattepligtig og kan være aktuelt i forbindelse med modregning af gevinst og tab i indkomståret 2009 på sådanne aktier, jf. aktieavancebeskatningslovens § 8. Udnyttede realiserede tab i indkomståret 2009 vil kunne fremføres, når bortses fra tab på koncerninterne konvertible obligationer, jf. afsnit 3. Anskaffelsessummen og afståelsessummen ved afståelse af sådanne aktier vil ikke indgå i opgørelsen af fremførbart tab i henhold til kompensationsordningen, jf. afsnit 2.

4.6 Udbytte og tilbagesalg af porteføljeaktier

Salg af porteføljeaktier tilbage til udstedende selskab, der behandles i henhold til reglerne i aktieavancebeskatningsloven og ikke som udbytte, ses ikke at indebære særlige fordele i forhold til kompensationsordningen, jf. afsnit 2, da afståelser den 25. maj 2009 eller senere indgår i opgørelsen af nævnte tab.

Skulle selskabet modtage betalinger, der beskattes som udbytte, ses dette ej heller at indebære særlige fordele i relation til kompensationsordningen, da skattefri del af udbytte, jf. opgørelse 7) i afsnit 2, nedsætter tab opgjort i henhold til kompensationsordningen.

Har selskabet i indkomstårene 2007-2009 modtaget meget store udbytter fra specifikke aktier omfattet af opgørelse 7), jf. skemaet i afsnit 2, kan det overvejes at afstå aktierne for at undgå en uforholdsmæssig stor nedsvælgelse af tab opgjort i henhold til kompensationsordning, der modsvarer den skattefrie del af de modtagne udbytter, jf. opgørelse 7) i afsnit 2.

4.7 Unoterede porteføljeaktier - lagerbeskatning eller realisationsbeskatning?

I det følgende er det forudsat, at selskabet ejer såvel noterede som unoterede porteføljeaktier ved begyndelsen af indkomståret 2010, og at selskabet har taget stilling til spørgsmål vedrørende afståelse af porteføljeaktier, jf. pkt. 4.2-4.6. Der henvises til pkt. 1.2 og 1.3 vedrørende valg af realisationsbeskatning samt forskelle vedrørende de to beskatningsmåder, herunder at tab på porteføljeaktier under lagerbeskatning - i modsætning til realisationsbeskatning - kan fradrages i anden skattepligtig indkomst end gevinster på porteføljeaktier.

Har selskabet betydelige fremførbare tab på aktier fra indkomstårene 2002-2009, jf. opgørelserne 10) og 12) i afsnit 3, og/eller forventes et

betydeligt fremførbart tab opgjort i henhold til kompensationsordningen hidrørende fra tab på noterede henholdsvis unoterede porteføljeaktier, jf. afsnit 2, er det relevant at sammenholde opgørelserne 10) og 12) i afsnit 3 med opgørelserne 1) - 3) henholdsvis 4) - 6) i afsnit 2. I det omfang det vurderes, at 10) tillagt 12) fortrinsvist vil blive modregnet gevinster på noterede aktier, eksempelvis fordi noterede porteføljeaktier vurderes at have et større vækstpotentiale end en større andel af unoterede porteføljeaktier, taler dette for at lade de unoterede porteføljeaktier blive lagerbeskattet. I det omfang det vurderes, at 10) tillagt 12) fortrinsvist vil blive modregnet gevinster på unoterede aktier, taler dette tilsvarende for at lade de unoterede aktier blive realisationsbeskattet, forudsat at selskabet i øvrigt ønsker at anvende realisationsprincippet.

Har selskabet ikke betydelige fremførbare tab, jf. opgørelserne 10) og 12) i afsnit 3, og forventes der ikke et betydeligt fremførbart tab opgjort i henhold til kompensationsordningen, jf. afsnit 2, bør det overvejes at vælge realisationsbeskatning på baggrund af forskellene på de to beskatningsmåder, jf. pkt. 1.2 og 1.3, sammenholdt med opgørelserne i afsnit 2.

5. Afslutning

Overgangen fra realisationsbeskatning til lagerbeskatning af porteføljeaktier fra og med indkomståret 2010, jf. lov nr. 525 af 12. juni 2009, giver selskaber anledning til at overveje, hvilken strategi de vil anlægge forud for indkomståret 2010. Skattemæssigt er det relevant at tage stilling til kvalifikation af aktier, valg af realisationsbeskatning for så vidt angår unoterede porteføljeaktier, fremførsel af tab, dels uudnyttede tab på aktier fra indkomstårene 2002-2009, dels tab på porteføljeaktier opgjort i henhold til kompensationsordning, og spørgsmål om afståelse af porteføljeaktier forud for indkomståret 2010. Der er tale om et komplekst samspil af skattemæssige virkninger, der kræver en grundig analyse af det enkelte selskabs skattemæssige og økonomiske forhold, herunder perspektiverne for aktiers udvikling.

- (1) Begreberne fortolkes i overensstemmelse med den finansielle lovgivning, herunder lov om værdipapirhandel m.v., jf. skatteministerens kommentarer til Advokatsamfundets høringsvar (L 202 - 2008-2009).
- (2) Se skatteministerens svar på spørgsmål 2 fra Folketingets Skatteudvalg (L 202 - 2008-2009).
- (3) For en nærmere gennemgang af disse betingelser kan der henvises til skatteministerens svar på spørgsmål fra FSR i bilag 41 til lovforslaget (L 202 - 2008-2009). Se endvidere vedrørende L 202 artikel af Kim Wind Andersen, partner, Deloitte, i Ugeskrift for Skat, 2009.2477, og artikel af advokat Henrik Stig Lauridsen, Kromann Reumert, i Tidsskrift for Skatter og Afgifter, 2009.833.
- (4) Jf. aktieavancebeskatningslovens § 23, stk. 2.
- (5) Defineret som konvertible obligationer i koncernforbundne selskaber, jf. selskabsskattelovens § 31 C.
- (6) Det må forventes, at selskabsselvangivelsesformularen fra SKAT for indkomståret 2010 vil indeholde rubrik om valg af realisationsprincipper.
- (7) Skatteministeren har i kommentar til høringsvar fra Advokatsamfundet (L 202 - 2008-2009) oplyst, at de principper, der blev anvendt til fastsættelse af 19. maj 1993-kursen, kan anvendes ved fastsættelse af handelsværdien af unoterede aktier.
- (8) Skatteministeren har vurderet, at der ikke er behov for en "carry back"-regel, jf. kommentar til Finansrådets høringsvar (L 202 - 2008-2009).
- (9) Jf. kursgevinstlovens § 31 A som affattet ved lov nr. 525 af 12. juni 2009.
- (10) Jf. kursgevinstlovens § 31 som ændret i henhold til lov nr. 525 af 12. juni 2009.
- (11) "Aktier erhvervet i forbindelse med skattefri omstrukturering" omfatter ikke konvertible obligationer.
- (12) Det bemærkes, at særskilte litra bør inkluderes i skema vedrørende noterede henholdsvis unoterede porteføljeaktier, i det omfang selskabet ejer unoterede konvertible obligationer, der ikke kan vælges realisationsbeskattet, jf. pkt. 1.3, da sådanne obligationer således indgår i obligatorisk lagerbeskatning sammen med de noterede porteføljeaktier.
- (13) Det må antages, at nedsættelse af tab som følge af udbytte, jf. opgørelse 7), fordeles, således at udbytte på lagerbeskattede porteføljeaktier nedsætter tab hidrørende fra lagerbeskattede porteføljeaktier, og at udbytte på realisationsbeskattede porteføljeaktier nedsætter tab hidrørende fra realisationsbeskattede porteføljeaktier.
- (14) Jf. § 22, stk. 18, i lov nr. 525 af 12. juni 2009.
- (15) Jf. lov nr. 98 af 10. februar 2009.
- (16) Se L 202 (2008-2009), betænkningen, side 14.
- (17) Unoterede konvertible obligationer, der ikke kan vælges realisationsbeskattet, indgår i opgørelsen af tab hidrørende fra noterede porteføljeaktier, se note 12.
- (18) Selskabsskattelovens § 32 er blevet ændret som konsekvens af indførelse af lagerbeskatning af porteføljeaktier, jf. lov nr. 525 af 12. juni 2009.
- (19) Se Ligningsvejledningen, S.G.2.4.5.
- (20) Aktieavancebeskatningslovens § 9 A er ophævet med virkning fra indkomståret 2010, jf. lov nr. 525 af 12. juni 2009.